

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 143/07-148

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 17. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť B., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. M. P., B., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rimavská Sobota v súvislosti s neprijatím podaní urobených elektronickými prostriedkami a podpísaných zaručeným elektronickým podpisom a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť B., a. s., o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. decembra 2006 (doplnená 25. januára 2007) doručená sťažnosť B., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. M. P., B., pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota

(ďalej len „okresný súd“) v súvislosti s neprijatím podaní urobených elektronickými prostriedkami a podpísaných zaručeným elektronickým podpisom.

Sťažovateľka uviedla, že 31. marca 2006 podala prostredníctvom svojho právneho zástupcu okresnému súdu žaloby na vydanie platobných rozkazov. Keďže podľa ustanovenia § 42 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) možno podanie urobiť aj elektronickými prostriedkami, pričom musí byť podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona, teda zákona č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o elektronickom podpise“), sťažovateľka podala podanie takouto formou.

Sťažovateľka uviedla, že spolu s podaním a jeho prílohami doručila okresnému súdu aj „*Sprievodný list k návrhu*“, v ktorom informovala okresný súd o tom, že jej podanie je obsiahnuté na DVD nosiči. Na podanie sťažovateľky reagoval okresný súd listom z 3. apríla 2006, v ktorom uviedol, že „*nie je technicky vybavený na prijatie takéhoto podania*“. Z uvedeného dôvodu okresný súd list sťažovateľky neposúdil ako podanie, a preto jej DVD nosič vrátil.

Na oznámenie okresného súdu reagovala sťažovateľka listom z 26. apríla 2006, v ktorom uviedla, že je jej zrejmé, že „*Sprievodný list k návrhu*“ nie je podaním, ale len sprievodným listom k návrhom na vydanie platobných rozkazov, a že samotné návrhy sú zaznamenané v elektronickej podobe na DVD nosiči. Sťažovateľka v liste zároveň poukázala na to, že podanie bolo urobené v súlade s ustanovením § 42 ods. 1 OSP a bolo aj riadne okresnému súdu doručené, pričom deň doručenia je potrebné v súlade s ustanovením § 82 ods. 1 OSP považovať za deň začatia konania. V liste sťažovateľka argumentovala aj ustanovením § 132 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov, ktoré ustanovuje: „*Pri prijímaní podaní urobených elektronickými prostriedkami podpísaných zaručeným elektronickým podpisom sa postupuje podľa osobitných predpisov. Takto prijaté podania sa odovzdávajú podateľni na ďalší postup podľa § 129*“. Sťažovateľka zároveň dodala, že

podanie urobené elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného zákona je možné urobiť už od 1. mája 2002, pričom nemôže niesť zodpovednosť za to, že okresný súd nemá vytvorené podmienky na prijímanie takýchto podaní.

Okrem uvedeného sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že listom priamo adresovaným vtedajšej ministerke spravodlivosti Slovenskej republiky požiadala Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) o zaujatie stanoviska k vzniknutej situácii, ale ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu z ministerstva spravodlivosti nedostala žiadnu odpoveď.

Sťažovateľka ďalej argumentovala, že 19. októbra 2006 podala okresnému súdu nové podanie (z 11. októbra 2006), a to tým istým spôsobom ako v prvom prípade, teda zaslala okresnému súdu sprievodný list a DVD nosič. V sprievodnom liste uviedla, že návrhy na vydanie platobných rozkazov podpísané zaručeným elektronickým podpisom spolu s prílohami sú zaznamenané na DVD nosiči. V tejto súvislosti sťažovateľka poznamenala, že v tomto prípade išlo o totožné návrhy, ako to bolo v prechádzajúcom prípade. Avšak aj po podaní týchto návrhov zaznamenaných v elektronickej podobe na DVD nosiči jej okresný súd listom z 28. novembra 2006 oznámil, že jej podanie z 11. októbra 2006 nemôže prijať, pretože nemá vytvorené podmienky na prijatie podania uskutočneného v takejto forme.

Sťažovateľka je toho názoru, že okresný súd a ministerstvo spravodlivosti si nesprávne vykladajú ustanovenie § 6 ods. 1 vyhlášky Národného bezpečnostného úradu č. 542/2002 Z. z. o spôsobe a postupe používania elektronického podpisu v obchodnom a administratívnom styku, keď tvrdia, že predmetné ustanovenie dáva orgánu verejnej moci alebo orgánu verejnej správy na výber, či bude alebo nebude využívať elektronický podpis. V tejto súvislosti argumentovala aj tým, že súdy musia byť primerane technicky a personálne vybavené na prijímanie podaní, pričom všetky formy podania (t. j. písomné podanie, ústne do zápisnice a elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom) sú rovnocenné.

Sťažovateľka je presvedčená, že dodržala zákonom stanovený postup a podanie urobila v súlade s citovaným zákonom, a to elektronickými prostriedkami a podpísané zaručeným elektronickým podpisom; splnila teda všetky zákonné požiadavky, a napriek tomu nebolo jej podanie okresným súdom prijaté, čím došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v súvislosti s neprijatím podaní z 11. októbra 2006 – žalobných návrhov sťažovateľky ako navrhovateľky proti žalovaným uvedeným v sťažnosti, zároveň aby vyslovil, že tieto podania urobené elektronickými prostriedkami a podpísané zaručeným elektronickým podpisom boli urobené zákonom ustanoveným spôsobom, a preto prikázal okresnému súdu, aby na základe týchto návrhov konal. Okrem toho sťažovateľka žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 Sk za každé jednotlivé porušenie práv v súvislosti s jednotlivými návrhmi na začatie konania proti jednotlivým žalovaným, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento

zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde možno sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Preskúmaním obsahu sťažnosti, ako aj jej príloh ústavný súd zistil, že prvé podanie v danej veci sťažovateľka urobila 31. marca 2006. Na podanie sťažovateľky odpovedal okresný súd listom z 3. apríla 2006, v ktorom uviedol, že nemá technicky vybavenú podateľňu na prijímanie podaní v elektronickej podobe na DVD nosiči a že toto podanie jej aj s prílohami vracia späť. Na oznámenie okresného súdu sťažovateľka reagovala listom z 26. apríla 2006, v ktorom uviedla, že trvá na tom, že podanie doručené okresnému súdu 31. marca 2006 bolo uskutočnené v súlade so zákonom o elektronickej podpise. Dňa 19. októbra 2006 sťažovateľka opäť doručila okresnému súdu rovnaké podanie týkajúce sa totožných vecí, pretože sa domnievala, že okresný súd predtým prezentované nedostatky pri prijímaní podaní v elektronickej podobe na DVD nosiči odstránil. Listom z 28. novembra 2006 okresný súd však sťažovateľke oznámil, že z dôvodov skôr uvedených nemôže jej podanie prijať.

Ústavný súd v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 22/02 uviedol, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti. Jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, teda v lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti.

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že včasnosť podania ústavnej sťažnosti posudzoval od okamihu, keď sa sťažovateľka prvýkrát dozvedela o odmietnutí prijatia jej podania zo strany okresného súdu, ktorý jej túto skutočnosť oznámil listom z 3. apríla 2006. Je nepochybné, že o tom musela mať vedomosť už 26. apríla 2006, keď reagovala na list okresného súdu z 3. apríla 2006. Nemožno akceptovať názor sťažovateľky, ktorá lehotu na podanie ústavnej sťažnosti počítala odo dňa, keď jej okresný súd listom z 28. novembra 2006 opakovane oznámil, že ani jej ďalšie podanie (doručené mu 19. októbra 2006) týkajúce sa tej istej veci nemôže prijať.

Porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uvedeným postupom okresného súdu sťažovateľka namietala v sťažnosti z 13. decembra 2006, doručenej ústavnému súdu 14. decembra 2006, teda po lehote dvoch mesiacov od kvalifikovanej právnej skutočnosti. Vzhľadom na to, že sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je časovo obmedzený právny prostriedok ochrany ústavnosti, a s prihliadnutím na dátum, keď sa sťažovateľka prvýkrát dozvedela o neprijatí svojho podania zo strany okresného súdu (o tejto skutočnosti musela mať vedomosť už 26. apríla 2006), ako aj so zreteľom na deň doručenia sťažnosti ústavnému súdu (14. decembra 2006), ústavný súd považoval za dostatočne preukázané podanie sťažnosti po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty (obdobne napr. III. ÚS 301/04, III. ÚS 156/06, III. ÚS 187/06). Keďže zmeškanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti nemožno odpustiť, ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa žiadosťou sťažovateľky o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. mája 2007